

Västmanlands läns museum
Kulturmiljöavdelningen Rapport B
2013:B23

Visthusbod

Restaureringsåtgärder inom ramen för Länsstyrelsens projekt
Bidrag till ekonomibyggnader av enklare typ

Antikvarisk medverkan

Harkie 2:89
Kärrbo sn, Västerås kn
Västmanland

Sara Bäckman

Visthusbod

Antikvarisk medverkan

Harkie 2:89
Kärrobo sn, Västerås kn
Västmanland

Sara Bäckman

Utgivning och distribution:
Västmanlands läns museum
Karlsgatan 2, Västerås
Tel 021-39 32 22
E-post: lansmuseet@ltv.se
Hemsida: www.vastmanlandslansmuseum.se

© Västmanlands läns museum 2013

Omslagsfoto: Visthusboden sep 2013, Vlm_kmvSB-893

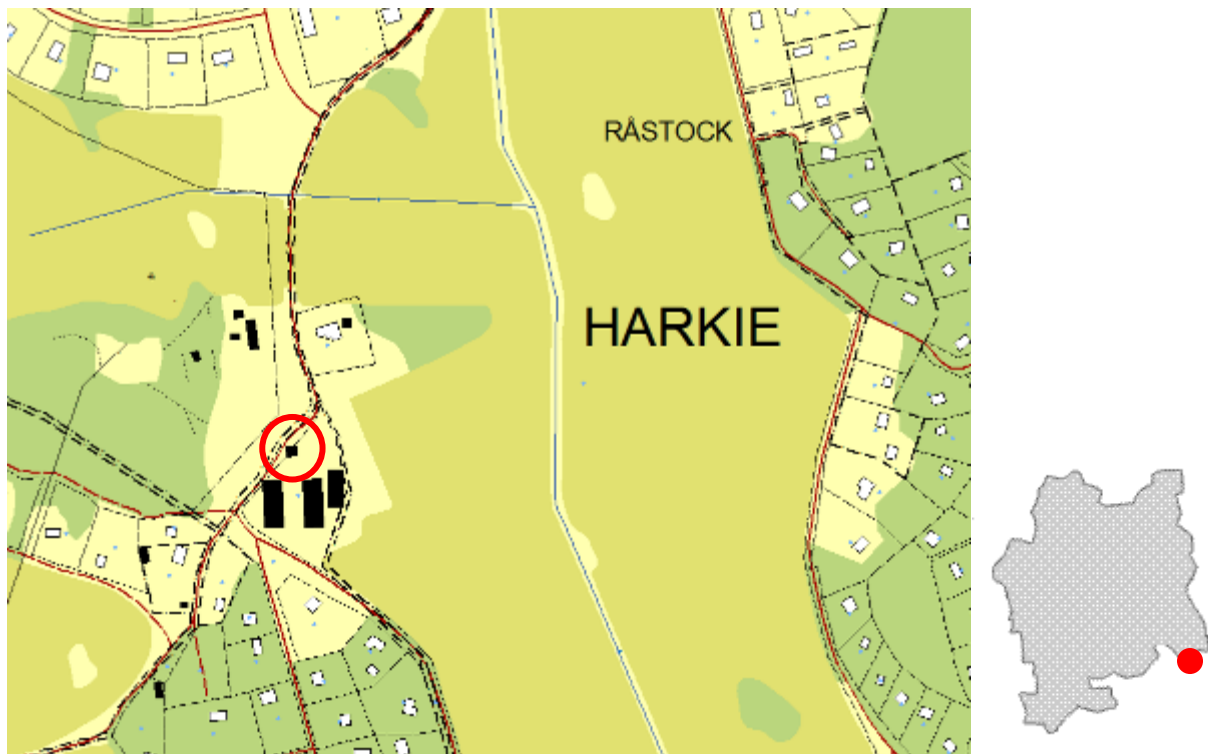
Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet Gävle 1998. Dnr 507-99-498

Tryck: Just nu, Västerås 2013

ISSN 1651-7342
ISBN 978-91-86511-80-7

Inledning

Länsstyrelsen i Västmanlands län beslutade om bidrag för vård av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse för takåtgärder på visthusboden på fastigheten Harkie 2:89. Länsstyrelsen beviljade bidrag med 20 000 kr till åtgärderna i beslut med dnr 434-5816-12. För antikvarisk medverkan svarade Västmanlands läns museum genom byggnadsantikvarie Sara Bäckman, som även har sammanställt rapporten.

Aktuell byggnad är markerad med ring.

Historik

Visthusboden och övriga ekonomibyggnaderna är avstyckade från gården Harkie vars huvudbyggnad är uppförd under tidigt 1700-tal. Byggnaderna är utpekade i den kulturhistoriska byggnadsinventeringen som läns museet utfört 1978 som kulturhistoriskt intressanta byggnader. Fastigheten ligger i ett öppet odlingslandskap i Kärrbo socken. Landskapet har präglats av säterierna i området som med stora jordbruksarealer haft behov av ett stort antal arbetare. Fastigheten ligger i närheten av Frösåker säteri som under 1800-talet ägdes av familjen von Post. De anlade bland annat ett tegelbruk vid gården. Arbetarbostäderna i form av torp har byggts kring gårdarna. Kontrasten mellan de stora anläggningarna och den småskaliga torpbebyggelsen ger området dess speciella karaktär. I området har det under 1900-talet växt fram områden med fritidshus som idag också präglar områdets karaktär.

Visthusboden

Byggnaden är möjligen uppförd under 1700-talet med hänvisning till dörrens lås. Konstruktionen är timrad med bilat virke vilket ger en slät fasad som målats med röd slamfärg. Magasinet står på höga plintar av huggen natursten. I fasaden finns små fönsterluckor målade i svart. Sadeltaket är lagt med ett underlagstak av locklagda brädor. Den yttre taktäckningen består av 1-kupigt lertegel. Upp till dörren leder en mindre körväg bestående av stora naturstenar. Magasinet är utpekad i den kulturhistoriska byggnadsinventeringen 1978 som kulturhistoriskt intressant byggnad. Byggnaden är mycket välbevarad sedan uppförandet och är placerad precis vid vägen vilket skapar en förståelse för den äldre jordbruksmiljön.

Byggnadsvårdsåtgärder

Visthusbodens befintliga tegel plockades ner. Undertaket har till stora delar ersatts med nytt material. Delar av det befintliga undertaket har sparats och detta material har placerats längs ut utanför bröstningarna. På undertaket placerades en diffusionsspärr av märket Diviroll. På denna monterades bär- och ströläkt. Taktegllet som användes var återanvänt taktegel från före detta huvudbyggnaden som plockats ner i samband med en takomläggning som skedde samtidigt. Detta tegel skall enligt ägaren vara tillverkat på Gäddeholms herrgård i närheten.

Resultat

Upprustningen har skett i enligt med länsstyrelsens beslut och kan godkännas ur antikvarisk synpunkt.

Bilder före åtgärder

Vlm_kmvSB-776

Vlm_kmvSB-779

Bilder efter åtgärder

Vlm_kmvSB-897

Vlm_kmvSB-894

Vlm_kmvSB-900

Vlm_kmvSB-891

Administrativa uppgifter

<i>Västmanlands läns museums dnr:</i>	VLM 130075
<i>Länsstyrelsen dnr:</i>	434-5816-12
<i>Kulturmiljöavdelningens projektnr:</i>	3-13-106
<i>Fastighetsbeteckning:</i>	Harkie 2:89
<i>Landskap:</i>	Västmanland
<i>Län:</i>	Västmanland
<i>Socken:</i>	Kärrbo
<i>Kommun:</i>	Västerås
<i>Ägare-beställare:</i>	Dan Elfving Båthamnsvägen 16 725 97 Västerås
<i>Entreprenör:</i>	Viking Dome Mateusz Lubecki 073-4880710
<i>Antikvarisk kontroll:</i>	Västmanlands läns museum Sara Bäckman Karlskatan 2 722 14 VÄSTERÅS Tel: 021-39 32 22

– en del av Landstinget Västmanland

Västmanlands läns museum
Karlsq 2
722 11 VÄSTERÅS
Tele: 021-39 32 22
E-post: E-post: lansmuseet@ltvastmanland.se
Hemsida: www.vastmanlandslansmuseum.se

ISSN 1651-7342
ISBN 978-91-86511-80-7